

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

**JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2020. JÚLIUS 15-I ÜLÉSÉRŐL**

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2020. július 15. 16:00 óra

Jelen vannak: Dr. Rádi Péter elnök
Dr. Bozsóki Éva
Dr. Fábián Adrián
Dr. Lugossy-Sági Krisztina
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Szalay Tamás
Dr. Tóta Áronné
Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Bodolai László
Dr. Borbély Andrea
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket, külön köszönti az Iroda munkatársait, valamint a sajtó képviselőiben résztvevőket. Megállapítja, hogy a Bizottság 13 fővel határozatképes. Ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontokat, továbbá hivatkozik az előzetes napirendi pont tételi javaslatra, amelyet Dr. Fábián Adrián terjesztett elő és több tag is támogatott. Kérdést intéz Dr. Fábián Adriánhoz, fenntartja-e az ülést megelőző tájékoztatás fényében a napirendi javaslatát.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: A megelőző tájékoztatás alapján, amit az NVI elnök asszonya tartott, úgy véli, hogy a javaslat okafogyottá vált, ezért nem tartja fent azt.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Kérdést intéz a Bizottsághoz, van- e további napirendi javaslat. Napirendi javaslat hiányában az elnök elrendeli a szavazást.

Szavazás

A Bizottság 9. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül megállapítja az alábbi napirendet:

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

Az üléshez csatlakozik Dr. Lovas András, a Bizottság létszáma 14 főre emelkedik.

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Németh Eszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Nemzeti Konzultációt kizárólag úgy lehessen indítani Magyarországon, hogy az a frakcióval rendelkező parlamenti pártok kérdéseit is tartalmazza mandátumarányosa?”*

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. június 24-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Javasolja, hogy a Bizottság a népszavazási egyértelműség követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja a Bizottság részére a népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadását. A tervezetben kifejtett álláspont szerint a kérdés nem felel meg az Nsztv.-ben előírt egyértelműség követelményének. A tervezet bemutatja a nemzeti konzultáció fogalmát, tartalmát és eljárási kérdéseit. Ismert, hogy a nemzeti konzultáció a Kormány kommunikációs tevékenységén belül egy olyan eszköz, amellyel kapcsolatban a Kormány saját hatáskörébe tartozóan határozza meg annak szabályait, a feltevésre kerülő kérdéseket, a kiküldés módját, a kérdések értékelését, azok figyelembe vételét és minden olyan szempontot, ami ezzel a nemzeti konzultáció nevű kommunikációs eszközzel kapcsolatos. Ehhez képest vannak olyan konzultációs formák, amelyeket törvény szabályoz, ezeket a tervezet is hivatkozza. Szervező szándéka, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza a nemzeti konzultáció intézményét és ehhez két olyan szempontot ad a törvényhozónak, amelyet a jogalkotónak a jogszabály megalkotása során mindenképpen figyelembe kellene vennie. Az egyik az, hogy a frakcióval rendelkező parlamenti pártok kérdéseit is tartalmazza egy ilyen nemzeti konzultációnak nevezett kommunikációs eszköz, másik pedig egy matematikai képletet, miszerint mandátumarányosan kellene ezeket a kérdéseket a konzultációnak tartalmaznia. Minthogy itt egy teljesen új jogintézmény kerülne létrehozásra, azért azt kell vizsgálnia a Bizottságnak, hogy kellően világos-e a kérdés a választópolgárok és az Országgyűlés számára. Álláspontja szerint a kérdés nagyon kevés olyan támpontot ad a választópolgárok számára, amelyekből pontosan ismerhetnék a kezdeményezés lehetséges következményeit, illetve nem szolgáltat elégséges információt a jogalkotónak sem a megalkotandó új jogszabállyal kapcsolatban. Az egyértelműség körében felhívja a figyelmet, arra, hogy nem világos például, hogy ki az, aki a nemzeti konzultációt megszervezné, finanszírozná, bizonytalan, hogy hogyan kellene eljárni a kérdések elosztásában, kötelező lenne-e a pártoknak a részvétel, az eredményt ki hitelesíti, az kötelező lenne-e az Országgyűlésre. A népszavazás egy rendkívüli és kivételes hatalomgyakorlási forma, elég valószínű, hogy a választópolgárok azt gondolnák, hogy egy ilyen nemzeti konzultáció eredménye az Országgyűlésre is kötelező lenne, akkor viszont felmerül az alaptörvényi érintettsége, hiszen egy népszavazással konkuráló intézmény jönne létre. Számtalan olyan aggály merül fel, amely a kérdés hitelesítésének a megtagadását

támasztja alá. Mindezek figyelembevételével kéri a tervezet támogatását, a hitelesítés megtagadását.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Véleménye szerint az elsődleges megtagadási ok, hogy a kérdés nem tartozik az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe. A nemzeti konzultáció a Kormány által alkalmazott kommunikációs eszköz, ezért meglátása szerint a kérdés tárgykörének szabályozására az Országgyűlésnek nincs hatásköre. Természetesen az egyértelműségi szempontokat is sorra kell venni a kúriai álláspont szerint.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel. Kifejti, utalva a felvezetésben is elhangzottakra, hogy a nemzeti konzultáció a jelenlegi Kormány PR terméke. Maga a beadványozó, ahol feltette ezt a kérdést leírta, hogy a nemzeti konzultáció egy megtévesztő megnevezés, és a FIDESZ politikája, hogy magát nemzetinek tekinti és mindenki mást nem. Szervező azt írja, hogy ha a kezdeményezés célja, hogy a kérdések összeállításában ne csupán Magyarország regnáló kormánya vehessen részt. Tehát ez a célja és le is írja a kérdésben ezt, amikor azt mondja, hogy konzultációnak a frakcióval rendelkező parlamenti pártok kérdését is tartalmaznia kell mandátumarányosan. Véleménye szerint a kérdés egyértelmű, és hivatkozik az Országgyűlés univerzális jogalkotási hatáskörére. A kérdésben használt fogalmak, mint a frakció, parlamenti párt, mandátumarányos, az átlag választó-polgár számára ismertek és pontosan értelmezhetőek.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Részben egyetértését fejezi ki a Dr. Litresits András által elmondottakkal, másrészt külön felhívja a figyelmet a [27] bekezdésre, amely arra hivatkozik, hogy pártok és egyéb szervezetek is tarthatják a kapcsolatot a társadalom tagjaival a nemzeti konzultációhoz hasonló módon. Továbbá utal arra a kérdésre, amit Elnök Úr korábban már felvetett, hogy ki fizeti konzultációt. Jelentős különbségnek tartja, hogy a nemzeti konzultáció az állampolgárok pénzéből kerül kifizetésre, ha pedig más szervezetek kívánnának hasonlólt megvalósítani az pedig nem, valamint nem juthatnának hozzá azokhoz a címekhez sem, amikhez a Kormány hozzájut.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a határozattervezet [21] és [22] pontjában írtakkal. Feleleveníti, hogy számtalan cikk született arról, hogy a nemzeti konzultációs kérdések mennyire irányítottak.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Elsőként Dr. Sasvári Róbert felvetésére reagálva elmondja, hogy jelen esetben elutasítási okként az Országgyűlés hatáskörének hiányára azért nem lehet hivatkozni, mert az AB döntése alapján egyértelmű, hogy az Országgyűlésnek bármely szabályozási tárgykör tekintetében abszolút és korlátozhatatlan jogalkotási hatásköre van. Ez a Bizottság gyakorlata esetében a származékos, átruházott jogkörök tekintetében korlátozható, egyedi vizsgálat alapján. Jelen esetben azonban nincs olyan törvényi rendelkezés, amelyben az Országgyűlés a Kormányra delegálta volna a jogalkotási hatáskört, ezáltal pedig e tárgykörben az Országgyűlésnek joga lenne törvényt megalkotni. Dr. Litresits András felvetésére reagál a nemzeti konzultáció kizárólagosságával összefüggésben. Ahogyan elhangzott, a pártok is végeznek konzultációt a választópolgárokkal, saját szavazóikkal. Nem ismert számára, hogy ez védjegyezve lenne, vagy lenne bármely iparjogvédelmi vagy más olyan jogosultság, ami gátolná a pártokat a konzultáció folytatásában, és a nemzeti kifejezést is használhatják. Ugyanezen körben hivatkozik a Dr. Avarkeszi Dezső által jelzett kifogásra. A pártok költségvetési támogatásból is gazdálkodnak, tehát nagyon nehéz dolga lenne a Bizottságnak, ha abban kellene állást foglalnia, hogy a Kormány kommunikációjával szemben a pártok kommunikációját az állampolgárok, vagy egy

párt támogatója finanszírozza. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen és 6 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Nemzeti Konzultációt kizárólag úgy lehessen indítani Magyarországon, hogy az a frakcióval rendelkező parlamenti pártok kérdéseit is tartalmazza mandátumarányosa?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

2. Kassai Dániel magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy 2023. január 1-ig a 38086/78 helyrajzi számú Kvassay Jenő út. Ráckevei-Soroksági Dunaág, Duna folyam, MÁV Kelenföld-Keleti pályaudvar vasútvonal által határolt területre atlétikai stadion ne épüljön?”*

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. június 30-án postai úton nyújtotta be, a kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Az előzményekhez hozzátartozik, hogy Szervező a jelen eljárásban tárgyalt népszavazási kezdeményezéssel szó szerint megegyező tartalmú kérdést nyújtott be 2019. június 6-án, amelynek hitelesítését a Bizottság megtagadta. Ezt követően Szervező a határozat ellen érdemi bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A bírósági eljárás eredményeként a Kúria az NVB határozatát megváltoztatta és Szervező által benyújtott népszavazási kérdést hitelesítette. Szervező 2019. november 18-án, elektronikus úton 40.000 db aláírására szolgáló aláírásgyűjtő ív kiadása iránt nyújtott be igényt azonban azokat a Nemzeti Választási Irodától nem vette át, az aláírásgyűjtésre rendelkezésre álló 120 napos törvényi határidő 2020. március 21-én eredménytelenül telt el. Mindezek alapján javasolja, hogy a Bizottság a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Hangsúlyozza, bármi is lesz a Bizottság döntése jelen ügyben, az egy „történelmi” döntés lesz a népszavazások tekintetében. Meglátása szerint ez egy nagyon fontos mérföldkő, hiszen első alkalommal fordul elő, hogy ugyanazon szervező, ugyanazt a korábban már hitelesített kérdést úgy nyújtja be, hogy korábban módja lett volna népszavazási eljárást kezdeményezni. Eljárásával pedig jelentős költséget okozott, hiszen több százezer forintba került az általa igényelt aláírásgyűjtő ívek kinyomtatása és tudomása szerint nem nyilatkozott a Nemzeti Választási Iroda felé, hogy miért nem vette át azokat. Álláspontja szerint ezt a magatartást a Bizottság tekintheti egyfajta nyilatkozatnak jelen népszavazási kezdeményezés komolyságáról is. Kiemeli, hogy a Bizottság most először van abban a helyzetben, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét a már említett szervezői magatartás fényében és azt tényállási elemmé téve vizsgálja és döntést hozzon arról, hogy az megfelel-e az említett alapelvnek. A tervezet a hitelesítés megtagadását javasolja arra alapozva, hogy Szervező részéről valójában nincs és nem is volt olyan szándék, amely alapján a választópolgárokat az általa feltett kérdésben valós döntési helyzetbe akarja hozni. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének érvényesülését az AB és a Kúria szerint is minden egyes ügyben külön-külön, az adott tényállás alapján köteles a Bizottság vizsgálni. A Bizottság jelen esetben ezt a vizsgálatot kiegészítli azzal, hogy Szervező a kérdésben

szándékosan nyelvtani hibát vétett. A korábbi kérdésben is szereplő, akkor talán gondatlanságból a szövegében hagyott nyelvtani hiba jelen kérdésben is szerepel. Ezzel kapcsolatban továbbra is az az álláspontja, hogy nem hitelesíthető az olyan népszavazási kezdeményezés, amelynek szervezője a kérdésben szándékosan súlyos nyelvtani hibát vét és ezáltal 8 millió választópolgár elé olyan kérdést kíván terjeszteni, ami nyelvtani hibát tartalmaz. Ezt az álláspontot korábban a Kúria is helyesnek tartotta, de az előző eljárásban más indokok miatt a kérdést mégis hitelesítette. Meglátása szerint bármely döntés ebben az esetben legitim lehet, azonban a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás kérdését a Bizottság döntésében nem tudja megkerülni a tényállási elemekre tekintettel.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Meglátása szerint is fontos kérdéstről van szó, számára is az ismert, hogy ilyen indoklással nem került még sor népszavazási kérdés hitelesítésének a megtagadására. El tudja képzelni, hogy van olyan ok, ami miatt a Bizottságnak a javasolt döntést kellene meghoznia, abban azonban nem biztos, hogy erre jelen esetben kell, hogy sor kerüljön. Számos oka lehet annak, hogy valaki, ugyan bár megtehetné, de nem indítja meg az általa kezdeményezett eljárást. Példaként említi a tavalyi önkormányzati választási eredményeket Budapesten és a 9. kerületben, amikor egy jó ideig úgy tűnt, hogy megvan a lehetőség arra, hogy ne épüljön atlétikai stadion. Ugyan nem ismeri mi volt Szervező célja, azonban a Bizottság nem tudhatja, hogy volt-e valós szándéka a gyűjtésre, vagy jogos az a feltételezés, hogy egyszerűen komolytalan dologról van szó. Ennek okán javasolja a kérdés hitelesítését.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Kifejti, hogy bizonyos elvárhatósági szintnek a szervezői magatartásnak is meg kell felelnie. Semmi nem zárta el Szervezőt attól, hogy nyilatkozzon a Nemzeti Választási Irodának, hogy valamilyen okból mégsem kéri a megigényelt aláírásgyűjtő íveket. Amennyiben lett volna ilyen nyilatkozat, akkor sem lenne a Bizottság könnyű helyzetben, hiszen a népszavazás, mint jogintézmény egy kivételes és rendkívüli hatalomgyakorlási eszköz. Meglátása szerint az ilyenfajta eljárás vizsgálatára is szolgál a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve, hiszen ilyen esetekben a Bizottság közbe léphet és a népszavazási intézménynek a komolyságát megóvhatja. A határozattervezet is ennek fényében készült és ezt az álláspontot képviseli.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Egyetértését fejezi ki az Elnök által elmondottakkal. Hangsúlyozza, hogy a népszavazás egy alkotmányos jogintézmény. Szervező ezen kérdés kapcsán a Kúria előtt már egyszer elérte a célját, utána pedig nem élt azzal a jogaival, amit a jogerős ítélet számára biztosított. Ezek objektív dolgok. Az objektív körülmények alapján, a jogintézmény védelme érdekében azt kell a Bizottságnak megállapítania, hogy Szervező nem úgy járt el, ahogyan az adott helyzetben általában elvárható. Ennyi komolyságot ez a jogintézmény megérdemel. A Kúriától is megérdemelte, a Bizottságtól is megérdemli, akkor a Szervezőtől is megérdemli.

Dr. Litresits András NVB tag: A határozattervezetből hiányolja azt a köztudomású tény, hogy a Covid-19 vírus márciusban minden állampolgár életét megnehezítette és Szervező 2020. március 21-ig gyűjthette volna az aláírásokat. Az jogalkotói kérdést vet fel, hogy ha Szervező költségeket generál, azzal mi történik. Azonban ez a gondolatmenet emlékezteti a vasárnapi boltzár esetére. Másrészt a legfontosabb jogi aggálya a tervezettel kapcsolatban, hogy nincs az Nsztv.-ben olyan elutasítási indok, hogy a Bizottság azt állítja, hogy a szervező nem volt jóhiszemű és ez ahhoz vezet, hogy mivel a Bizottságnak nincs más érve, hogy a Kúria által már hitelesített kérdés hitelesítését megtagadja. Szerinte olyan megtagadási indok

nem szerepel az Nsztv.-ben, hogy a Bizottság szerint egy szervező rosszhiszemű volt. Így viszont a Bizottság egy jogellenes határozatot akar elfogadni.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Mindenkinek javasolja, hogy a Kúria joggyakorlat elemző csoportjának a népszavazási témában született jelentését forgassa. Ebben számos olyan alkotmánybírósági döntés is szerepel, ahol önmagában is vizsgálati szempont volt a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás követelményének érvényesülése, illetve ezen alapelv vizsgálatát elő is írták. Tehát a választási szerv kötelessége, hogy minden alkalommal az alapelveknek való megfelelés vizsgálatát is lefolytassa. A Bizottságot erre tehát az AB és Kúria határozatai is kötelezik. Egyébként ismert a Bizottság választási gyakorlata, amely szerint minden esetben figyeli az alapelvek érvényesülését és önmagában is megállapíthatja annak sérelmét. Ezen körben egyetlen korlátozó szabály van, nevezetesen ha tételes jogsértésről van szó, akkor nem állapíthatunk meg alapelvi sérelmet, hiszen egy tételes jogsértés magában foglalja az alapelvek megsértését is. Emlékezteti a Bizottságot azokra a teljesen komolytalan kérdésekre, amiknek a tekintetében minden alkalommal kimondta az Alkotmánybíróság és a Kúria is, hogy esetükben nincs valós népszavazási szándék, ilyen kérdés nem hitelesíthető. Tehát a Bizottság nem csak, hogy jogosult, de köteles is vizsgálni minden alkalommal az alapelvek érvényesülését.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Egyetértését fejezi ki abban, hogy ez egy alapelvi szintű vizsgálatot igénylő kérdés, mint ahogyan minden kérdés az, ez számára nem vitás. A Bizottság azonban nem tudhatja, hogy Szervező miért nem vette át a korábban igényelt íveket. A Bizottság akkor tudná megállapítani, hogy a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlásnak nem felel meg a szervezői eljárás és a jogintézmény céljával ellentétes, ha a szervező feltesz egy kérdést, megnyeri a felülvizsgálatot Kúrián, aztán megint felteszi a kérdést, aztán harmadszor. Jelen esetben azonban nem ez történt. Arra, hogy Szervező miért nem vette át az íveket, az ülés keretében is két logikus indokot hallott. Ok lehetett a Covid vírus, vagy az, hogy esetleg úgy tűnt, hogy nem fog megvalósulni a beruházás, és feleslegesen nem akarta megszavaztatni a választópolgárokkal ezt a kérdést. Teljesen logikus érvek, azonban a Bizottság nem tudja a tényleges okot, így nem tudja megállapítani az alapelvi sérelmet, ezért nem tudja a tervezetet támogatni. Befejezésékképp megjegyzi, hogy a Kúria ezt a kérdést egyszer már hitelesítette, formálisan rendben van, tartalmilag pedig a Bizottság nem rendelkezik elegendő információval az elutasításhoz.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Reagálva Dr. Litresits András felvetésére elmondja, hogy legjobb tudomása szerint a Kormány 2020. március 11-én rendelte el a veszélyhelyzetet, amikor az összes választási és népszavazási eljárást felfüggesztette. Emiatt az említett érv nem releváns, hiszen nemhogy kevesebb ideje lett volna Szervezőnek, hanem sokkal több, a veszélyhelyzet megszűnéséig annyi aláírást gyűjthetett volna, amennyit akar vagy átgondolhatta volna ez a kérdés. Ennek fényében Szervező eljárásában a Covid helyzetet indokként nem lehet felvetni. Dr. Fazekas Tamás tagtárs felvetését megérti, emiatt is jelezte, hogy ez egy nagyon érdekes döntés, pro és kontra érvek lehetnek, mégis úgy gondolja, hogy a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás jelen esetben mégis nagy súllyal esik latba.

Dr. Lovas András NVB tag: Dr. Fazekas Tamással részben egyetért, meglátása szerint sincs a Bizottság abban a helyzetben, hogy egyértelműen kimondja, hogy valamilyen rendeltetésellenes joggyakorlás vezetett oda, hogy Szervező ezt a kérdést újra feltette, a tényállásnak ezt a részét a Bizottság nem tudja feltárni. Ugyanakkor mégis tudja támogatni a tervezetet arra tekintettel, hogy az a helyesírás elírás, ami valóban csak egy betű, ahogy a Kúria a felülvizsgálati határozatának a [37] pontjában is fogalmaz, értelemzavaró. Ezt a

kezdeményezőnek ki kellett volna javítania, hiszen ő megkapta azt a határozatot, amiben a Kúria felhívta a figyelmét a hibára. Mivel ezek után mégis rossz helyesírással terjesztette elő a kérdést, magatartása tekintetében a rendeltetésellenes joggyakorlás megállapítható, ezért támogatja a tervezetet.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Korábbi hozzászólását két dologgal kívánja kiegészíteni. Az egyik, hogy mennyi költséget okozott Szervező korábbi eljárása, függetlenül attól, hogy milyen okból nem kezdte el a folyamatot az ívek megigénylése után. Úgy gondolja, hogy bár itt Szervezőnek lehet felelőssége, ebben a Bizottság nem tud állást foglalni. Ettől független kérdés az, hogy adott esetben a jogalkotónak milyen felelőssége van a jogszabály módosításával kapcsolatban. Azt az esetet ugyanis, hogy ha valaki megigényel íveket, majd nem veszi át azokat, elsősorban jogalkotással lehetne rendezni. A Covidal kapcsolatban pedig megjegyzi, hogy már januárban lehetett látni azt, hogy pandémia van.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A költségekkel kapcsolatban elmondja, hogy azt bele lehetett volna venni a határozattervezetbe is, azonban úgy véli, hogy nem lehet pénzügyi kérdést csinálni a népszavazásból. Amennyiben egy kérdés hitelesíthető, akkor abból nem lehet költség kérdést csinálni, hiszen alkormányos alapelv érvényesítéséről van szó. Az, hogy az eljárás költséget okoz, egyértelmű. A jegyzőkönyv számára mindenképpen rögzíteni kell, hogy a jóhiszemű és rendeltetés szerű joggyakorlás alapelv tekintetében nem mindegy, hogy valaki úgy szórakozik, hogy az nem kerül semmibe vagy pedig úgy, hogy azzal az adófizető állampolgároknak jelentős költséget okoz. Emiatt úgy gondolja, hogy ez egy lényeges kérdés.

Dr. Litresits András NVB tag: Figyelembe véve az elhangzottakat, reagál arra, hogy tételes jogszabálysértés esetén mit kell figyelembe venni és megerősíti azt azzal, hogy mindez a választási jogorvoslatokra vonatkozik, csak hogy jelen esetben nem választási kifogásról, hanem népszavazási kérdésről döntenek. Amennyiben csak a jogi részét nézi az ügynek, hiányolja azt a tételes jogszabályi rendelkezést az Nsztv.-ből, ami alapján a Bizottság a határozatát a Ve. alapelvének megsértésére alapozza. Kitérve a kezdeményezésben lévő egybetűs elírásra megjegyzi, hogy ezen a Kúria felülemelkedett.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Felolvassa röviden az Nsztv. 10. § (1) bekezdését, miszerint ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, ami még az NVI hatásköre, akkor ugye már ott kell döntenie, valamint a 11. § (1) bekezdés szerint a Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alkalmazni rendeli a Ve. általános részét. Nem ismert számára annak a megkülönböztetésnek a jogalapja, hogy egy választási kifogás esetében miért kellene a Bizottságnak az alapelvek érvényesülését vizsgálnia és egy népszavazási kérdés tekintetében miért nem, ugyanis az Nsztv.-nek háttérjogszabálya a Ve. általános része. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen, 4 ellenszavazattal az *Egyetért-e Ön azzal, hogy 2023. január 1-ig a 38086/78 helyrajzi számú Kvassay Jenő út. Ráckevei-Soroksági Dunaág, Duna folyam, MÁV Kelenföld-Keleti pályaudvar vasútvonal által határolt területre atlétikai stadion ne épüljön?* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

3. Ákos Zoltán magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint „*Ön egyetért e azzal, hogy Magyarországon vészhelyzetben kívüli időszakban ne legyen kötelező a szájmazsk a munkahelyeken és a tömegközlekedéseken?*”

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. július 7-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Javasolja, hogy a Bizottság az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás, valamint a népszavazási egyértelműség követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja a kérdés hitelesítésének a megtagadását. Véleménye szerint a kérdés nem tartozik az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe, a tervezet részletesen felsorolja azt a 4 kormányrendeletet, amely mind konkrét törvényi felhatalmazás alapján született és a kormány hatáskörébe helyezte a kérdésben foglalt tárgykörben történő szabályozást. Kiemeli az Alaptörvényt, amely a veszélyhelyzet tekintetében kifejezetten és külön a kormányt hatalmazza fel a jogalkotásra. Ennyire egyértelmű esete a Bizottságnak az Országgyűlés feladat- és hatáskörének megítélése tekintetében még nem volt, hiszen ez tulajdonképpen még a korábbi bizottsági vitákat is felülírja, mivel alaptörvényi felhatalmazás ritkán van kormányzati döntésre.

Mindezen túlmenően a népszavazási egyértelműség vizsgálata is indokolt, először is a kérdésben szereplő vészhelyzet és a veszélyhelyzet fogalmak elhatárolása kapcsán. Ami a Covid-19 vírus kapcsán jogilag szabályozásra került, az a veszélyhelyzet volt, majd ennek megszűnésével egészségügyi válsághelyzet és járványügyi készültség elrendelésére került sor. A fogalmaknak a kérdésben szereplő módon való összekeverése komoly egyértelműségi problémát vet fel, ezért a kezdeményezésben a vészhelyzet, mint fogalom használata, mind az Országgyűlés, mind a választópolgárok számára aggályossá teszi a kérdés megítélését és értelmezését. A tervezet több egyértelműségi problémára is felhívja a figyelmet, így például arra is, hogy jelenleg nem minden munkahelyen van a száj és az orr eltakarására vonatkozó kötelezettség és a teljesítés eszköze a jogszabályban előírt helyeken nem kizárólagosan a szájmazsk, a kötelezettségnek az érintettek más módon is eleget tehetnek. Ezen okoknál fogva a választópolgárok számára nem feltétlenül eldönthető, hogy tulajdonképpen milyen szabályozást kíván megváltoztatni vagy kialakítani Szervező a népszavazásra javasolt kérdéssel.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Támogatja a tervezetet, azonban fel szeretné hívni a figyelmet arra, hogy ez a kérdés is felvet alapvető, ugyanolyan elvi kérdéseket, mint az előző. Egyrészt felelőtlennek tartja már a kérdés feltevését is, másrészt kiemeli, hogy a szervezői nyilatkozat és az azon feltüntetett kérdés nem csak pontatlan fogalmakat, hanem számtalan helyesírási hibát is tartalmaz. Mindezek miatt támogatja a tervezetet.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Reagálva a hozzászólásra, ahogyan említette, a Kúria döntése alapján az alapvető követelmények sérelmét a Bizottság akkor vizsgálhatja, hogyha egyébként nincs tételes jogszabálysértés.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Az elhangzott érvrendszerhez hozzátéve elmondja, hogy amennyiben nagyon szigorúan vesszük, akkor ebből a kérdésből az következik, hogyha nincs

veszélyhelyzet, akkor például a sebész a műtőben nem vehetne fel maszkot, mert ez a kérdés tiltaná.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Nemzeti Konzultációt kizárólag úgy lehessen indítani Magyarországon, hogy az a frakcióval rendelkező parlamenti pártok kérdéseit is tartalmazza mandátumarányosa?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A napirendi pontokat a Bizottság feldolgozta. Az ülés bezárása előtt örömet fejez ki, hogy a Covid időszak után a Bizottság tagjai az ülésen épségben és egészségben megjelentek. Tájékoztatja a megjelenteket Koncz Ferenc országgyűlési képviselő elhalálzásáról, aminek okán a Bizottságnak hamarosan időközi választást kell kitzünie. Köszöni a részvételt és a mai munkát, az ülést bezárja.

k. m. f.

